



# Sysselmannen på Svalbard



# Innhold

- 2-3 Sysselmannen på Svalbard
- 4-5 Miljøvern
- 6-7 Politioppgaver
- 8-9 Forvaltningsoppgaver og andre gjøremål
- 10 Satsingsområder
- 11 Transportmidler og utstyr
- 12 Om Svalbard

- Sysselmannen er regjeringens øverste representant på Svalbard. Sysselmannen holder til på Skjæringa i Longyearbyen.



# Sysselmannen på Svalbard

Svalbard er en del av Norge og Sysselmannen er regjeringens øverste representant på øygruppen. Sysselmannen skal iverksette norsk svalbardpolitikk, ivareta Norges rettigheter og plikter etter Svalbardtraktaten og være en premissleverandør overfor sentrale myndigheter i utviklingen av norsk svalbardpolitikk.

Norges fulle suverenitet over Svalbard bekreftes i Svalbardtraktaten og i henhold til alminnelig folkerett av stilltiende aksept fra de andre statenes side. Traktaten ble undertegnet 14. februar 1920, og har i dag i overkant av 40 parter. Norge har gjennom traktaten påtatt seg en begrenset folkerettslig forpliktelse til å blant annet behandle borgere og selskap fra traktatlandene likt på enkelte områder som er oppregnet i traktaten. Traktaten trådte i kraft 14. august 1925, og fra samme dag ble Svalbard en del av Kongeriket Norge gjennom en egen lov, Svalbardloven. Da ble også ordningen med sysselmann innført. Betegnelsen sysselmann er gammel og betyr høyeste offentlige tjenestemann innen et avgrenset område. Fra å bestå av en enkelt person har organisasjonen vokst til over 40 ansatte.

Sysselmannen er en helt særegen forvaltningsordning i Norge. Sysselmannen er politimester og har samme myndighet som en fylkesmann. Virksomheten har en miljøvernavdeling, en politiavdeling, en administrasjonsavdeling og en stab.

Deansattehar fagkunnskap blant annet ommiljøvernforvaltning, kulturminner, forurensing, politiarbeid, redning og beredskap, russisk språk, lover og regelverk på Svalbard, reiseliv, samfunnssikkerhet og kommunikasjon. Sysselmannen og assisterende sysselmann utgjør påtalemyndigheten.

Sysselmannens myndighet gjelder på øygruppen og i det tilhørende territorialfarvannet ut til 12 nautiske mil. Sysselmannens er administrativt underlagt Justis- og beredskapsdepartementet.

I Longyearbyen er det et lokalstyre som ble opprettet i 2002. Innenfor arealplanområdet rundt byen har lokalstyret tilnærmet samme ansvar som et kommunestyre på fastlandet.

- Rydding av strandsøppel er en viktig oppgave under feltarbeid.



- Svalbard utgjør et av Europas største villmarksområder. Ca 65 prosent av landarealet er vernet, og målet er å opprettholde et tilnærmet uberørt miljø.



- Dyrelivet på Svalbard er fredet, og artsforvaltning er en av miljøvernavdelingens oppgaver.



# Miljøvern

Sysselmannen er miljøvernmyndighet for Svalbard. Miljøvern på Svalbard er regulert i Svalbardmiljøloven med tilhørende forskrifter. Å opprettholde omfanget av villmarkspregede områder og bevare flora, fauna og kulturminner tilnærmet uberørt er blant de viktigste miljømålene.

Miljøvernavdelingen har blant annet ansvar for følgende oppgaver:

- Naturoppsyn og miljøovervåking
- Forvaltning av verneområder
- Forvaltning av biologisk mangfold.
- Registrering, overvåking og vedlikehold av kulturminner
- Oljevern, forurensing og håndtering av avfall
- Sikre at miljø- og kulturminnehensyn ivaretas ved utarbeidelse av arealplaner og ved gjennomføring av tiltak

Påse at ferdsel og aktivitet utenfor planområdene skjer i tråd med svalbardmiljøloven med forskrifter.

- Alle spor etter menneskelig virksomhet fra før 1946 er fredet. Miljøvernavdelingen har ansvar for overvåking og vedlikehold av kulturminner.



- Sysselmannen er forurensningsmyndighet og fører blant annet kontroll med deponier.



- Redningstjeneste og beredskap er prioriterte oppgaver i politiavdelingen.



- Redningsarbeid er krevende på Svalbard. Poliitiavdelingen har et godt samarbeid med Longyearbyen Røde Kors Hjelpekorps.



- Sysselmannen har påtaleansvar i straffesaker, og Nord-Troms tingrett gjennomfører hovedforhandlinger både i Tromsø og på Svalbard. Her fra en rettsak i Barentsburg.



# Politioppgaver

Svalbard er eget politidistrikt, og sysselmanen er politimester. Politiavdelingen har døgnberedskap.

Politiavdelingen har blant annet ansvar for følgende oppgaver:

- Å sikre trygghet, lov og orden
- Beredskap og redningstjeneste. Sysselmanen er leder av den lokale redningscentralen som er underlagt Hovedredningscentralen for Nord-Norge
- Etterforsking
- Trafikksikkerhet
- Forebyggende arbeid blant barn og unge
- Utstedelse av våpentillatelser
- Sivil rettspleie
- Visumsaker

➤ Sysselmanen på Svalbard er administrativt underlagt Justis- og beredskapsdepartementet. Kjerstin Askholt tiltrådte som sysselman i oktober 2015. Her er hun sammen med tidligere justisminister Anders Anundsen.



➤ Sysselmanen inspiserer årlig store deler av Svalbard.





- Sysselmannen behandler reiselsvis-saker knyttet til både individuelle reisende, reisearrangører og turist-transportører. Særlig kontrolleres det at de overholder sikkerhets- og miljøkravene på Svalbard.



- I Svalbard Forskningspark finner du miljøinformasjon fra Sysselmannen.





# Administrative oppgaver og andre gjøremål

◀ Årlig registreres det over 5.000 personlige oppmøter i resepsjonen hos Sysselmannen.



I tillegg til å være politi- og påtalemyndighet og miljøvernmyndighet utfører Sysselmannen en rekke andre oppgaver:

- Tilsyn og kontroll
- Informasjon til tilreisende og fastboende
- Mediekontakt
- Vertskap og representasjon
- Russisk tolketjeneste og kontakt med russerne i Barentsburg
- Behandling av reiselivssaker
- Vigsler
- Separasjon og skilsmisse
- Juridisk rådgivning
- Offentlig sertifisering av dokumenter
- Brannvern
- Tillatelser i alkoholsaker
- Utstedelse av pass og visum
- Registrering av motorkjøretøy
- Behandling av våpensøknader
- Sekretariat for Svalbards miljøvernfond

På flere av disse områdene samarbeider Sysselmannen med organisasjoner og myndigheter både på Svalbard og på fastlandet.

➤ Sysselmannen har vigselsmyndighet og vier hvert år rundt 40 par.



➤ Sysselmannen har jevnlig kontakt med russerne i Barentsburg. Her sammen med stortingspolitikere på besøk i det russiske generalkonsulatet.



# Satsingsområder

Sysseleannen på Svalbard skal bidra til å sette i verk norsk svalbardpolitikk og sørge for en handlekraftig administrasjon. I Sysseleannens overordnede strategi defineres fem satsingsområder:

## 1. Politiberedskap

Sysseleannen på Svalbard skal håndheve norsk regelverk på hele øygruppen og sørge for trygghet for befolkningen

## 2. Miljøvern

Sysseleannen på Svalbard skal bidra til at de høye målene for miljøforvaltningen på Svalbard blir innfridd og forstått

## 3. Tilsyn

Sysseleannen på Svalbard skal sikre at gjeldende regelverk blir fulgt og at de særlige hensynene som gjelder på Svalbard ivaretas

## 4. Administrasjon og service

Sysseleannen skal ha høy brukertilfredshet, ivareta rettsikkerhet og ha tillit hos sine brukere

## 5. Premissleverandør for sentrale myndigheter

Sysseleannen skal levere nyanserte analyser og innspill til myndighetene for å bidra til en helhetlig og framtidsrettet styring av øygruppen.

- Håndheving av norsk regelverk på Svalbard er en viktig del av Sysseleannens arbeid. Her fra en promillekontroll av et snøscooterfølge



- Det er satt høye miljømål for Svalbard, og Sysseleannen skal arbeide for at disse realiseres og forstås.



# Ressurser

## Transportmidler og utstyr

Syssekmannen disponerer følgende materielle ressurser for å utføre oppgavene sine:

- To Super Puma helikoptre med avansert søk- og redningsutstyr
- Fartøyet M/S «Polarsyssekm» med isklasse, helikopterdekk, utstyr for redningsaksjoner, oljevernutstyr og operasjonsrom.
- Terrenggående beltevogner
- Biler
- Småbåter og snøskutere
- Redningsutstyr og personlig utstyr for operasjoner i felt
- Sambandsutstyr
- Oljevernutstyr



- ▲ Syssekmannen har myndighet på Svalbard og i territorialfarvannet ut til 12 nautiske mil.

- Syssekmannen har kontrakt med Lufttransport AS og disponerer to helikoptre.



- Syssekmannen disponerer MS «Polarsyssekm» fra mars til desember hvert år. Fartøyet er godt utstyrt for operasjoner i arktisk farvann og utgjør en viktig del av oljevernberedskapen på Svalbard.



# Svalbard

Svalbard er en øygruppe som omfatter alt land mellom 74° - 81° nordlig bredde og 10° - 35° østlig lengde samt sjøområdene innenfor 12 nautiske mil.

Landarealet er på 61.000 kvadratkilometer eller om lag 20 prosent av Fastlands-Norge. Svalbard er et av de siste store sammenhengende villmarksområdene i Europa. Om lag 65 prosent er verneområder.

Det bor i overkant av 2700 personer på Svalbard. De fleste bor i Longyearbyen, som er administrasjonssenteret. Her holder Sysselmannen til. Andre befolkede områder er gruvebyen Barentsburg, forskningsbyen Ny-Ålesund og forskningsstasjonen Hornsund. I tillegg bor det folk i Sveagruva, på Hopen og på Bjørnøya, og på noen få fangststasjoner.



## Sysselmannen på Svalbard

Postboks 633 N-9171 Longyearbyen

Telefon +47 79 02 43 00

[firmapost@sysselmannen.no](mailto:firmapost@sysselmannen.no)

[www.sysselmannen.no](http://www.sysselmannen.no)

